

Korset och Kronan

Nr 2/2020

Jesus säger: Håll fast vid det du har så att ingen kommer och tar din krona (Upp. 3:11)

Femte söndagen i fastan (Judica)

Benämningen Judica (Skaffa mig rätt) kommer från dagens antifon: Skaffa mig rätt, o Gud, och utför min sak (Ps. 43:1). I denna psalm finns också de ord vi brukar sjunga i högmässans introitus: "Sänd ditt ljus och din sanning; må de leda mig, må de föra mig till ditt heliga berg och till dina boningar, så att jag får gå in till Guds altare, till Gud, som är min glädje och fröjd."

Med denna söndag inleds den s.k. djupa fastan, som sträcker sig till slutet av stilla veckan. Därför har dagen kallats Dominica passionis (lidandets söndag). "Stenen som husbyggarna ratade" skulle bli den sten på vilken Gud har byggt sin kyrka. Hörnstenen är

Kyrkblad för S:t Martins och S:t Petri församlingar, Evangelisk-Lutherska Kyrkan i Sverige. Red. Sten Rydh.
Nr 2, 27 mars 2020.

Ordet om korset är en dårskap för dem som går förlorade, men för oss som blir frälsta är det en Guds kraft (1 Kor. 1:18)

Den gode herden leder sina får (Joh. 10)

Kristus, som med sitt lidande och sin död har försonat oss från alla våra synder.

Denna söndag har också i vår evangeliebok rubriken "Försonaren". Kristus är försoningen för hela världens synd. Bibeln säger uttryckligen: "Han är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också för hela världens" (1 Joh. 2:2).

I tredje Mosebok finns bestämmelserna om den stora försoningsdagen (3 Mos. 16). Översteprästen Aron fick inte gå in i helgedomen, tabernaklet, när som helst. I det allra heligaste, innanför det hängande draperiet (förlåten) fick han bara gå in en gång varje år, i den sjunde månaden på den tionde dagen. Han skulle då bära fram rökelse och blodet av ett offer inför nådastolen, locket på förbundsarken, där lagens två tavlor fanns. Där uppenbarade sig Herren i molnskyn. Aron

skulle stänka blodet på nådastolen. "Så ska han bringa försoning för sig själv och sitt hus och för Israels hela församling." (v. 17). "Från alla era synder ska ni renas inför Herrens ansikte" (v. 30).

Detta var en förebild för den stora försoning, som Kristus skulle utföra för hela världen när han dog på korset. Aron var förebilden för den store översteprästen Jesus, som inte kom med kalvars och bockars blod, utan med sitt eget, dyra och oskyldiga blod. Men det var våra synder han bar, och Gud straffade honom för alla dessa synder i vårt ställe.

Nådastolen är bilden av Guds evangelium som övertäcker lagens tavlor. När lagen anklagar oss för synd skall vi fly till evangeliet om Jesu försoning. Då övertäcks alla våra synder av nådastolens budskap om att Kristi blod har stillat Guds vrede. Kristus är också lagens

uppfyllare i vårt ställe. Så är både hans laguppfyllelse (Kristi aktiva lydnad) och hans lidande och död (Kristi passiva lydnad) delar av hans fullkomliga verk som vår ställföreträdare. Eftersom Jesus var både sann Gud och sann människa kan vi vara vissa om att försoningen är giltig.

Dagens episteltext ur Hebreerbrevet handlar om detta. Jag återger här hela texten varifrån episteln är hämtad:

”I det andra rummet är det bara översteprästen som går in, en gång om året, och då aldrig utan blod som han bär fram för sina och folkets oavsiktliga synder. Därigenom visar den helige Ande att vägen in i det allra heligaste ännu inte är uppenbarad så länge det första rummet består. Detta är en bild av den tid som nu är: gåvor och offer frambärs, men de kan inte helt rena samvetet hos den som offerar. Liksom med reglerna om mat och dryck och olika rening- ar handlar det bara om yttre regler fram till tiden för en bättre ordning.

Men nu har Kristus kommit som överstepräst för det goda som skulle komma. Genom det större och fullkomligare tabernaklet, som inte är gjort av människohand och alltså inte tillhör den här skapelsen, gick han in i det allra heligaste en gång för alla, inte med bockars och kalvars blod utan med sitt eget blod, och vann en evig återlösning. Om nu redan blodet av bockar och tjurar och askan från en kviga kan stänkas på de orena och helga till yttre renhet, hur mycket mer ska då inte Kristi blod rena våra samveten från döda gärningar till

att tjäna den levande Guden? Han har genom den evige Ande framburit sig själv som ett felfritt offer åt Gud.

Därför är Kristus medlare för ett nytt förbund, för att de som är kallade ska få det utlovade eviga arvet, när han nu med sin död har friköpt oss från överträdelserna under det förra förbundet” (Hebr. 9:7-15).

Så får vi bli stilla inför fastans budskap om Jesu lidandes väg. Han går till Getsemane och svettas blod för vår skull. Han låter sig fångas och misshandlas för vår skull. Han dör på korset, övergiven av Gud för vår skull. Men mitt i allt detta segrar han. Våra synder är en gång för alla övervunna, övertäckta och försonade.

Amen.

Söndagens predikan

Denna vecka är högmässan inställd. Alla rekommenderas att läsa Tom Hardts predikan den 3:e årgången över texten Luk. 22:31–38. Se hemsidan evluth.se. Här står det bl.a.: ”Den kristendom, som inte har Jesus såsom Försonaren i sitt centrum, är ingen kristendom.”

För barn och ungdom

Lösningen på orden förra veckan var:

1. Habackuk
2. Domarboken
3. Genesaret
4. Frälsning
5. Olivberget

Rätt lösning kom från danske vännen Vagn Lyrstrand, som skrev: ”Tak for udfordringen. Den er svær for en ikke-svensk.” Bra gjort!

Nu några bibelfrågor (även vuxna får delta):

Lättare:

1. Vem var Jesu mor?
2. I vilket land föddes Jesus?
3. Vad kallas de tolv lärjungarna som var med Jesus?
4. Vilken veckodag dog Jesus?
5. Vad betyder ordet Jesus?

Svårare:

6. I vilket kapitel i första Mosebok berättas om hur Josef kastades i brunnen och såldes till Egypten?
7. I vilket kapitel i andra Mosebok berättas om hur Israels folk gick genom Röda havet på torr mark?
8. I vilket kapitel hos Josua berättas om Jerikos förstöring?
9. I vilka två kapitel i Domarboken berättas om Gideon och segern över Midjaniterna?
10. I vilket kapitel i första Samuelsboken berättas om hur Herren uppenbarade sig för Samuel på natten?

Skriv svar till mig:

sten.rydh@gmail.com

tel 0705412529

Elia och Baalsprofeterna

Eftersom det inte regnade på tre år blev hungernöden stor. Då befallde Gud att Elisa skulle träda fram för den ogudaktige kungen, Ahab (1 Kung. 18:1). Sedan skulle det komma regn.

Ahab kallade till sig Obadja, som var den främste tjänaren hos kungen. Men Obadja trodde på Gud och hade gömt undan Guds profeter så att Ahab inte skulle kunna döda dem. Ett hundra profeter var i en stor grotta, dit Obadja i hemlighet kom med mat och dryck.

Kung Ahab befälde Obadja att resa runt i landet till alla källor och vattenbäckar för att om möjligt skaffa gräs till hästar och åsnor, som annars måste dö.

Ute på detta uppdrag mötte han Elia, som sa: ”Gå och säg till din herre Ahab att Elia är här!” Obadja blev då mycket förskräckt. Ahab hade ju letat överallt efter Elia för att döda honom. Om nu Guds Ande skulle rycka bort Elia någonstans skulle Obadja bli dödad av Ahab. ”Jag har ju fruktat Herren ända från min ungdom”, sa Obadja.

Men Elia försäkrade att han skulle vara kvar och möta Ahab redan samma dag. ”Så sant Herren Sebaot lever skall jag idag träda fram för honom”, sa Elia.

Då vågade Obadja gå till kungen och berätta detta, och kungen gav sig iväg för att träffa Elia. När han såg honom sa han: ”Är du här, du som drar olycka över Israel?”

Men Elia svarade: ”Det är inte jag som drar olycka över Israel, utan du och din fars hus, för ni överger Herrens bud och följer baalerna.” Baal var en avgud som de falska profeterna dyrkade. De dyrkade också en annan avgud, Aseran. Elia uppmanade kungen att samla Baals 450 profeter och Aserans 400 profeter på berget Karmel.

Ahab gjorde som Elia sa och sände bud till alla de 950 profeterna från alla delar av Israel. Det tycks också ha kommit mycket folk för att titta på vad som hände. Även Elia kom dit, men han var ensam. Vad skulle en ensam man kunna göra mot nästan tusen falska profeter? Det verkade omöjligt.

Men Elia förtröstade på

Herren. Han visste att Gud kan ge seger genom få lika väl som genom många. Elia kände väl sin Bibel och visste hur Gud många gånger hade räddat sitt folk från ogudaktiga fiender.

Elia visste att den stora och mäktiga staden Jeriko fallit genom att Josua och hans folk gick runt staden i sju dagar. När de blåste i trumpeterna rasade murarna och staden kunde lätt besegras (Jos. 6).

Elia visste också att Gideon med några få män fått en mycket stor här av midjaniter och andra folk på flykt utan att Gideon och hans lilla skara gjorde något annat än att stå stilla med tända facklor och blåsa i trumpeterna (Dom. 7)

Elia utmanade nu Ahab och alla profeterna. De skulle ta två tjurar, en för baalsprofeterna och en för Elia. Så skulle de stycka djuren och lägga dem på veden, utan att tända eld.

Därefter skulle de åkalla var och en sin gud. Elia sa: ”Därefter kan ni åkalla er guds namn, men jag ska åkalla Herrens namn. Den gud som svarar med eld, han är Gud.” Allt folket svarade: ”Ditt förslag är bra.”

Elia lät de falska profeterna börja. Ända från morgonen till middagen ropade de: ”Baal, svara oss!” Men ingenting hände. Elia retades då med dem och sa:

”Ropa högre. Visst är han en gud, men han kanske sitter försjunken i tankar, eller så är han upptagen eller på resa, kanske sover han, men då ska han väl vakna.”

Då skrek profeterna ännu högre och ristade sig med svärd och spjut så att blodet rann.

När ingenting hände blev de alldeles rasande och höll på så ända till kvällen vid den tid då man brukade bära fram matoffret (enligt Mose lag).

Då byggde Elia upp Herrens altare som Ahab hade låtit riva ner. Elia tog tolv stenar, lika många som Jakobs tolv söner. Jakob fick ju senare namnet Israel, och hans tolv söner blev stamfäder för Israels tolv stammar.

Elia byggde altaret i Herrens namn, i förtröstan på honom. Ovanpå veden och den styckade tjuren hällde han flera gånger på massor av vatten så att allting blev genomblött. Det skulle inte kunna börja brinna av sig självt. ”Vilket slöseri med vatten”, tänkte nog många i folket. Vatten var ju en bristvara i den svåra, fleråriga torkan.

Men Elia bad: ”Herre, Abrahams, Isaks och Israels Gud, låt det bli känt i dag att det är du som är Gud i Israel, att jag är din tjänare och att det är på din befallning jag har gjort allt detta. Svara mig, Herre, svara mig, så att detta folk förstår att det är du Herre som är Gud, och omvänd du deras hjärtan.”

Då föll Herrens eld ner och förtärde brännoffret, veden, stenarna och jorden och torkade upp vattnet som fanns i diket. När allt folket såg det, föll de ner på sina ansikten och sade: ”Det är Herren som är Gud! Det är Herren som är Gud!”

Så blev alla de falska profeterna gripna och straffade med döden. Elia sa till kung Ahab att han måste skynda sig iväg, ty nu skulle det strax regna. Gud hade sagt det, och himlen förmörkades snabbt. En storm kom och regnet föll.